

Az új KATA-tervezet lehetőség a kisvállalkozások megerősítésére

A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) üdvözlí a kisadózó vállalkozások tételes adójának megújítására irányuló kormányzati szándékot. A 2026. október 6-án társadalmi egyeztetésre bocsájtott törvénytervezettel alapvetően egyetértünk: a változtatás megkönnyíti a legkisebb hazai vállalkozások adózását, ezzel hozzájárul a vállalkozói aktivitás növekedéséhez.

A VOSZ korábban is kiállt a kisvállalkozói adózás egyszerűsítéséért, a legkisebb vállalkozások működését és növekedését támogató, kiszámítható szabályozási környezet kialakításáért. Az új KATA-ról szóló tervezet irányát és tartalmát összességében támogatjuk. Az alábbiakban néhány javaslattal élünk annak érdekében, hogy az új KATA valóban a vállalkozók széles körének kínáljon vonzó és fenntartható adózási lehetőséget és a gazdaság felfutását és az adminisztrációs terhek csökkentését is megfelelően szolgálja.

A tervezet egyik legfontosabb változása, hogy ismét lehetővé tenné a vállalkozások és más szervezetek részére történő számlázást. Kedvező változásként értékeljük, hogy a KATA-t a főállású vállalkozók mellett mellékállásúak, nyugdíjasok és tanulmányaik mellett vállalkozók is választhatnák.

A tervezet szerint a főállású kisadózó havi tételes adója 100 ezer, a nem főállásúaké 50 ezer forint lenne. Ez igen jelentős teher növekmény, mégis az az álláspontunk, hogy szükséges lépés, mert a KATA ezzel – és a tervezet szerinti értékkövetéssel – válhat fenntartható és az adórendszer többi elemével összhangba kerülő adózási formává. Az éves bevételi értékhatár 22 millió forintba emelését szintén időszerűnek tartjuk. A magasabb tételes adóhoz a főállású vállalkozók esetében magasabb társadalombiztosítási ellátási alap is társulna, amit a nyugdíj- és egyéb ellátási jogosultságok szempontjából fontos előre lépésnek tartunk.

A VOSZ megítélése szerint a tervezett változtatások gazdasági hatása összességében pozitív, még akkor is, ha az egyes vállalkozói csoportokat eltérően érinti. Előzetes modellszámításaink alapján egy évi 18 millió forint árbevételű, több vállalkozásnak szolgáltató informatikai vagy tanácsadó egyéni vállalkozó éves közterhe a jelenlegi átalányadózáshoz képest akár egymillió forinttal is csökkenhet. Egy évi 8 millió forint bevételű, lakossági ügyfeleknek dolgozó mellékállású vállalkozó megtakarítása meghaladhatja az évi félmillió forintot. Ugyanakkor a 80%-os költséghányadra jogosult szakmákban – például a fodrászoknál és a taxisoknál – a különbség jóval kisebb lehet, míg egyes nyugdíjas vállalkozók számára továbbra is az átalányadózás maradhat kedvezőbb.

Mindez arra utal, hogy az új KATA különösen az alacsony költséghányadú, tudásalapú szolgáltatások, valamint a mellékállású vállalkozások körében növelheti a vállalkozási kedvet, a vállalkozóvá válást, a kisebb szolgáltató vállalkozások piacra lépését, valamint a nagyobb vállalatok és a hazai mikrovállalkozások közötti beszállítói kapcsolatok kialakulását. A VOSZ szerint az új KATA egyik fontos szerepe lehet az induló vállalkozások támogatása. Az egyszerű és kiszámítható adózási környezet csökkentheti a vállalkozásalapítás kockázatait és hozzájárulhat a vállalkozói aktivitás további növekedéséhez. A szabályozás sikerének egyik legfontosabb mércéje az lehet, hogy képes-e a jelenleg informális vagy szürkegazdaságban működő tevékenységeket a legális gazdaság irányába terelni. A VOSZ szerint a megfelelően kialakított KATA hozzájárulhat az adózási fegyelem javulásához és a gazdaság további felfutásához.

A kedvező változások mellett ugyanakkor több olyan rendelkezést is látunk, amely a vállalkozások egy részénél indokolatlan korlátozást vagy aránytalan terhet jelenthet. A VOSZ ezért az alábbi öt területen javasolja a tervezet továbbfejlesztését.

Mindenképpen indokoltnak látjuk a megrendelői koncentrációra vonatkozó 50%-os korlát felülvizsgálatát. A tervezet szerint megszűnne a KATA-jogosultság, ha a vállalkozó éves bevételének legalább fele egyetlen megrendelőtől, illetve annak kapcsolt vállalkozásaitól származik. A szabály nyilvánvaló céljával, a bújtatott foglalkoztatás megakadályozásával egyetértünk, azonban a korlát a valódi vállalkozói tevékenységet is akadályozhatja. Véleményünk szerint a szabályozásnak a tényleges gazdasági függőséget és a munkaviszony-jelleget lenne szükséges vizsgálnia, nem pedig önmagában a bevételek megoszlását. A vállalkozói önállóság megítélésénél ezért nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a vállalkozó saját üzleti kockázatot visel-e, önállóan szervezi-e a munkáját, saját eszközökkel dolgozik-e, illetve szabadon vállalhat-e más megbízásokat.

Számos olyan foglalkozást, hivatást azonosítottunk, amelyeknél a feladat természetéből adódóan hosszabb, több hónapos projekteken dolgoznak. Így egy nagyobb projekt átmenetileg az éves árbevétel jelentős részét biztosítja. Ez önmagában tehát számos esetben nem jelent munkaviszonyt, gondoljunk csak például a filmes és televíziós szakemberekre, produkciós munkatársakra, fotósokra és videósokra, építészekre, mérnökökre és műszaki tervezőkre, grafikusokra és illusztrátorokra, reklám- és marketing szakemberekre, a gazdaság számtalan területén dolgozó szakértőkre és tanácsadókra, kutatókra és projektalapon dolgozó szakemberekre, művészekre és más kreatív szakemberekre (a sor még hosszan folytatható). A VOSZ szerint az 50%-os szabály egy nem kívánt gazdasági ösztönzőt is létrehozhat. A vállalkozók egy része nem üzleti vagy szakmai megfontolásból, hanem kizárólag adózási okokból kényszerülhet megbízásait több szereplő között megosztani, illetve visszautasítani olyan projekteket, amelyek egyébként indokoltak és gazdaságilag hatékonyak lennének. A szabályozásnak nem szabad a piaci folyamatokat mesterségesen torzítani vagy a vállalkozások növekedését korlátozni.

A VOSZ ezért az 50%-os küszöb emelését, illetve olyan kiegészítő feltételek kialakítását javasolja, amelyek a tényleges gazdasági önállóságot vizsgálják (utasítási jog, saját eszközök használata, munkaidő meghatározása stb.), és nem pusztán a megrendelők közötti bevételmegoszlást.

A volt munkáltatóra vonatkozó 24 hónapos tilalom enyhítése. A tervezet a korábbi munkáltató részére történő számlázást a munkaviszony megszűnését követő két évben kizárná. A VOSZ egyetért azzal, hogy az adózási szabályok nem ösztönözhetik a munkaviszonyok mesterséges vállalkozói jogviszonnyá alakítását. Ugyanakkor a két évre szóló általános tilalom túlzottan merev. A gazdaságban gyakori, hogy egy munkavállaló önálló vállalkozást indít, majd korábbi munkáltatójának is nyújt szolgáltatásokat, immár tényleges vállalkozói kockázatot vállalva. Javasoljuk, hogy a jogszabály az ilyen eseteket ne automatikusan zárja ki, hanem objektív, ellenőrizhető feltételek alapján különböztesse meg a valós vállalkozói tevékenységet a színlelt foglalkoztatástól (ld. fent).

A nyugdíjas vállalkozók adóterhének mérséklése. Az új KATA egyik előnye, hogy ismét lehetővé tenné a nyugdíjasok belépését a rendszerbe. Ugyanakkor a havi 50 ezer forintos tételes adó sok esetben meghaladhatja a nyugdíjas vállalkozók jelenlegi átalányadózás mellett fizetendő közterheit. Egy évi 8 millió forint bevételű, lakossági ügyfeleknek szolgáltató nyugdíjas tanácsadó esetében például a jelenlegi szabályok szerinti éves személyi jövedelemadó hozzávetőleg 370 ezer forint, míg az új KATA 600 ezer forint lenne. A VOSZ ezért indokoltnak tartja a nyugdíjas kisadózók számára alacsonyabb tételes adó vagy más, arányos kedvezmény lehetőségének vizsgálatát. A nyugdíjasok tudásának, tapasztalatának és gazdasági aktivitásának megőrzése nemcsak egyéni, hanem nemzetgazdasági érdek is.

A bevételi értékhatárok összehangolása és a növekedés ösztönzése. Kedvezőnek tartjuk a KATA éves bevételi értékhatárának 22 millió forintra emelését, valamint azt, hogy ez 2027-ben egybeesne az általános forgalmi adó alanyi mentességének értékhatárával. Ugyanakkor a határok átlépése jelentős többlet terhet és adminisztrációt okozhat, ami visszafoghatja a vállalkozások növekedési szándékát. A VOSZ ezért a két rendszer hosszabb távú összehangolását, az értékhatárok

rendszeres, előre kiszámítható felülvizsgálatát (tervezhető valorizációt), valamint a határátlépéshez kapcsolódó adminisztráció egyszerűsítését javasolja. Olyan szabályozásra van szükség, amely nem az árbevétel visszafogására, vagy kikapuk keresésére, hanem a vállalkozások fejlődésére ösztönöz.

Mindezek mellett, a digitalizáció ösztönzése és az adminisztráció további csökkentése érdekében a VOSZ támogatná az új KATA-hoz kapcsolódó adminisztráció további egyszerűsítését, ideértve a NAV által előkészített bevallási és adatszolgáltatási megoldások szélesebb alkalmazását. A legkisebb vállalkozások esetében az adminisztratív terhek csökkentése önmagában is versenyképességi tényező lehet.

A teljes adóterhelés és a versenysemlegesség vizsgálata. Az új KATA megítélésekor nem elegendő a havi tételes adó összegét vizsgálni. A KATA-t az átalányadózással és más választható adózási formákkal együtt, a személyi jövedelemadó, a társadalombiztosítási járulékok, a szociális hozzájárulási adó, valamint az ellátási jogosultságok figyelembevételével kell értékelni. Különösen fontos ez azért, mert 2027-ben az átalányadózás általános költséghányada 50%-ra emelkedik. Ennek megfelelően hasznos lehet egy vállalkozói tevékenységek és bevételi kategóriák szerint elkészített részletes hatásvizsgálat, amely bemutatja az egyes adózási formák közötti tényleges különbségeket, azok költségvetési hatásait, valamint a vállalkozói működésre gyakorolt várható következményeket. A vizsgálat egyúttal megfelelő alapot teremthet annak értékeléséhez, hogy az egyes adózási formák egymáshoz viszonyított szabályozása kiegyensúlyozott feltételeket biztosít-e az azonos piacon működő vállalkozások számára. Véleményünk szerint a jogalkotó célja, hogy a szabályozás ne teremtsen indokolatlan versenyelőnyt vagy versenyhátrányt az azonos piacon működő vállalkozások között.

Az október 14-ig meghirdetett társadalmi egyeztetés lehetőséget ad az észrevételek benyújtására, de a szabályozás gazdasági jelentősége ennél alaposabb szakmai párbeszédet indokol. A VOSZ közvetlen egyeztetést kezdeményez a Pénzügyminisztériummal, és javasolja a véleményezési határidő meghosszabbítását. Fontosnak tartjuk, hogy a törvény véglegesítése előtt az érintett vállalkozói kör bevonásával, konkrét vállalkozási modelleken is ellenőrizték a tervezett szabályok hatásait.

Sajtókapcsolat:

- +36 1 414 2181
- center@vosz.hu

Eredeti tartalom: Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=33450>